

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ

Предузеће за производњу гумене обуће "Тигар Обућа" д.о.о., Пирот (у даљем тексту "Предузеће") настало је издвајањем организационог дела за производњу гумене обуће, из састава предузећа Тигар А.Д., Пирот, у посебно правно лице. Предузеће је регистровано у Трговинском суду у Нишу (Решење Фи. 1907/02 од 27. децембра 2002. године) као друштво са ограниченом одговорношћу у коме 100% удела у капиталу поседује Тигар А.Д., Пирот ("Матично предузеће"). Предузеће као посебно правно лице послује од 1. јануара 2003. године. У складу са променом законске регулативе, регистрација Предузећа је извршена у Агенцији за привредне регистре Републике Србије 7. јула 2005. године (бр. регистрације 2472).

Основна делатност Предузећа је производња и продаја гумене обуће.

Седиште Предузећа је у Пироту, улица Николе Пашића 197. На дан 31. децембра 2008. године Предузеће је имало 916 запослених радника (на дан 31. децембра 2007. године 974 запослена радника).

Порески идентификациони број ("ПИБ") Предузећа је 102192344.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

У складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије (Службени гласник РС 46/2006), руководство Предузећа је саставило ове финансијске извештаје у складу са наведеним законом примењујући рачуноводствене принципе и опште прихваћену праксу у Републици Србији.

Преглед основних рачуноводствених политика је приказан у Напомени 3 уз ове финансијске извештаје.

Финансијски извештаји Предузећа су исказани у хиљадама динара (РСД). Динар представља функционалну валуту и валуту у којој се исказују финансијски извештаји у Републици Србији.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Признавање и одмеравање прихода и расхода

Приходи се одмеравају по правичној вредности примљене накнаде или накнаде која ће се примити и представљају износе који се добијају за продату робу и извршене услуге у току редовног пословања, умањене за рабате, порез на на додату вредност и друге порезе при продаји.

Приходи од продаје производа и роба се признају када се роба испоручи и када су значајни ризици и користи од власништва над њом пренете на купца.

Признавање расхода врши се истовремено са признавањем прихода ради којих су ти расходи настали (принцип сучељавања прихода и расхода).

3.2. Приходи и расходи по основу камата

Приходи и расходи по основу камата, укључујући затезну камату и остале приходе и остале расходе везане за каматоносну активу, односно каматоносну пасиву, обрачунавају се и евидентирају у билансу успеха у периоду на који се односе у складу са начелом узрочности.

3.3. Прерачунавање износа у страним средствима плаћања

Пословне промене у страним средствима плаћања током године прерачунавају се у динаре по званичном курсу важећем на дан сваке промене.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

Све позиције средстава и обавеза у страним средствима плаћања се прерачунавају у њихову динарску противвредност по средњем курсу, важећем на дан биланса стања.

Позитивне и негативне курсне разлике настале по основу прерачунавања *ДЕВИЗНИХ ИЗНОСА* књиже су у корист или на терет биланса успеха.

3.4. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су у књигама Предузећа исказана по набавној вредности, умањеној за акумулирану исправку вредности и евентуалне губитке од обезвређења.

Нематеријална улагања обухватају улагања у софтвер, лиценце и слична права стечена куповином и отписују се у року од 5 година.

3.5. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема исказују се по набавној вредности умањеној за акумулирану исправку вредности по основу амортизације.

Амортизација се равномерно обрачунава на набавну вредност основних средстава применом следећих годишњих стопа, са циљем да се средства у потпуности отпишу у току њиховог корисног века трајања:

Грађевински објекти	1.3% - 10%
Опрема	4,3% - 16.6%
Телекомуникациона опрема	7% - 8.3%
Теретни камиони	14.3%
Путничка возила	15.5%
Намештај	12.5%
Рачунари	20%

На крају 2008. године руководство Предузећа је дало процену преосталог века трајања основних средстава, и по том основу је извршена корекција амортизационих стопа и амортизације за 2008. годину за материјално значајне ставке.

На дан биланса стања, руководство Предузећа анализира вредности по којима су исказана основна средства Предузећа. Уколико постоји индиција да је неко средство обезвређено, надокнадив износ те имовине се процењује како би се утврдио износ обезвређења. Уколико је надокнадив износ неког средства процењен као нижи од вредности по којој је то средство приказано, постојећа вредност тог средства се умањује до висине надокнадиве вредности.

Губитак по основу обезвређења вредности имовине признаје се као расход текућег периода и исказује се у оквиру осталих пословних расхода. Ако накнадно дође до ситуације да губитак због обезвређења признат у ранијим годинама не постоји или се смањило, вредност средства се повећава до ревидиране процене о његовој накнадној вредности, али тако да повећана вредност по којој се средство води не буде већа од вредности по којој би се средство водило да није био у претходним годинама признат утврђени губитак због обезвређивања средства.

Набавке некретнина и опреме евидентирају се по набавној вредности. Набавну вредност чини вредност по фактури добављача, увећана за зависне трошкове набавке и трошкове довођења средстава у стање функционалне приправности, умањена за било које трговинске попусте и рабате.

Накнадни трошкови: трошкови замене делова некретнина и опреме (уградња нових резервних делова), трошкови адаптација, ремонта и генералних поправки признају се као повећање садашње вредности основног средства ако је вероватно да ће по том основу доћи до прилива будућих економских користи и ако се ти трошкови могу поуздано измерити. Трошкови текућег одржавања и поправки признају се као расход периода.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

3.6. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа. Нето продајна вредност је цена по којој залихе могу бити продате у нормалним условима пословања након умањења цене за трошкове продаје.

Залихе робе у магацинима се воде по велепродајним ценама. На крају обрачунског периода њихова вредност се своди на набавну вредност путем алокације припадајућег дела разлике у цени на велико, израчунате на просечној основи, између набавне вредности продате робе и робе на залихама.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето продајну вредност. За оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима врши се одговарајућа исправка вредности, или се у целости отписују.

3.7. Финансијски инструменти

Финансијски инструменти се иницијално вреднују по фер вредности, увећаној за трошкове трансакција (изузев финансијских средстава или финансијских обавеза које се вреднују по фер вредности кроз биланс успеха), који су директно приписивани набавци или емитовању финансијског средства или финансијске обавезе.

Финансијска средства и финансијске обавезе се евидентирају у билансу стања Предузећа, од момента када се Предузеће уговорним одредбама везало за инструмент. Куповина или продаја финансијских средстава признаје се применом обрачуна на датум поравнања, односно датум када је средство испоручено другој страни.

Финансијска средства престају да се признају када Предузеће изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена. Финансијска обавеза престаје да се признаје када је обавеза предвиђена уговором испуњена, отказана или истекла.

Потраживања од купаца

Потраживања од купаца исказана су по њиховој номиналној вредности, умањеној за исправке вредности ненаплативих потраживања.

Исправка вредности потраживања од купаца се врши на терет биланса успеха за сва потраживања од домаћих купаца и купаца у иностранству која нису наплаћена у року од 180 дана од датума доспећа, умањена за износ обавеза према тим купцима. Ненаплатива потраживања се отписују на основу судске одлуке, према договору о поравнању између уговорних страна или на основу одлуке Управног одбора Предузећа.

Обавезе према добављачима

Обавезе према добављачима се процењују по њиховој номиналној вредности.

Обавезе по кредитима

Обавезе по кредитима исказују се у номиналном износу умањеном за отплате и увећаном за доспеле неотплаћене камате, и евентуално за затезне камате.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

3.8. Порези и доприноси

Текући порез на добит

Текући порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добитак важећим у Републици Србији.

Порез на добитак у висини од 10% се плаћа на пореску основуцу утврђену пореским билансом. Пореска основаца приказана у пореском билансу укључује добитак приказан у званичном билансу успеха и корекције дефинисане пореским прописима Републике Србије.

Порески прописи Републике Србије не предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима. Међутим, губици из текућег периода могу се пренети на рачун добитака из будућих обрачунских периода, али не дуже од десет година.

Одложени порез на добит

Одложени порез на добитак се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе имовине и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на датум биланса стања се користе за утврђивање разграниченог износа пореза на добитак. Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике.

Одложени порез на добит

Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пренетог губитка и пореских кредита на порески биланс, који се могу преносити до степена до којег ће вероватно постојати опорезиви добитак на терет које се одложена пореска средства могу искористити.

Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет капитала, и у том случају се одложени порез такође распоређује у оквиру капитала.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају износе плаћене за порезе на имовину и друге порезе и доприносе који се плаћају у складу са републичким и општинским прописима.

3.9. Правична (фер) вредност

Финансијски извештаји су приказани по методу првобитне набавне вредности, укључујући корекције и резервисања у циљу свођења позиција средстава на реалну вредност. Пословна политика Предузећа је да обелодани информације о правичној вредности активе или пасиве за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вредност значајно разликује од књиговодствене вредности. Не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност код куповине и продаје финансијске активе или пасиве пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вредност није могуће поуздано утврдити. По мишљењу руководства, износи у финансијским извештајима одражавају реалну вредност која је у датим околностима најверодостојнија и најкориснија за потребе финансијског извештавања у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

3.10. Бенефиције за запослене

Порези и доприноси фондовима за социјалну сигурност запослених

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Предузеће је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по стопама прописаним релевантним законским прописима. Предузеће је, такође, обавезно да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

Обавезе по основу отпремнина

Предузеће је у обавези да исплати запосленима отпремнине, у зависности од година рада проведених у предузећу, у висини од три зараде које је запослени остварио у месецу који претходи месецу у којем се исплаћује отпремнина, односно у висини просечне месечне зараде исплаћене у Предузећу за месец који претходи месецу у којем се исплаћује отпремнина, ако је то за запосленог повољније.

Поред наведеног, Предузеће је и у обавези да исплати јубиларне награде за 20 и 30 година рада у Предузећу и по одласку у пензију, плативе у златним новчићима од 3, 6 односно 9 грама злата.

3.11. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ ОДОБРЕН ЗА ИЗДАВАЊЕ ДАНА 27.02.2009. ГОДИНЕ

4. ИСПРАВКА МАТЕРИЈАЛНО ЗНАЧАЈНЕ ГРЕШКЕ У ПРЕТХОДНОЈ ГОДИНИ

Предузеће је у току 2007. године први пут применило одредбе МРС 19 "Накнаде запосленима" и по том основу извршило корекције стања за обавезе по основу отпремнина за одлазак запослених у пензију и акумулираног губитка у износу од 22,019 хиљада динара. Приликом обрачуна бенефита за 2007. годину дошло је до математичке грешке која је утврђена у 2008. години. По том основу исправљен је у Билансу успеха АОП 211 – трошкови амортизације и резервисања, АОП 207 – пословни расходи, АОП 220 – губитак из редовног пословања пре опорезивања и АОП 230 – нето губитак. У Билансу стања извршена је корекција на АОП 109 – нераспоређени губитак, АОП 111 – капитал и АОП 112 – дугорочна резервисања.

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2008.	2007.
Приходи од продаје робе	15.593	
Приходи од продаје производа:	421.341	281,090
- Повезана лица	16.785	218,249
- Домаће тржиште	439.509	564,862
- Инострано тржиште	508	
- Остала повезана лица		
	893.736	1,064,201

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

6. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Приходи од субвенција, регреса и компензација	/	2,783
Приходи од закупнина	/	13
Остали пословни приходи	/	9
	<u>/</u>	<u>2,805</u>

7. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА И ПОТРОШЊЕ ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Приходи од активирања	29.225	9.452
	<u>29.225</u>	<u>9.452</u>

8. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Набавна вредност продате робе	14.571	-
	<u>14.571</u>	<u>-</u>

9. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Трошкови материјала и сировина	488.280	602,098
Трошкови горива и енергије	47.703	46,471
Трошкови резервних делова	12.894	12,832
Трошкови режијског материјала	9.546	5,611
	<u>558.423</u>	<u>667,012</u>

10. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Трошкови бруто зарада	366.734	374,275
Доприноси на терет послодавца	72.627	74,190
Накнаде по основу уговора о делу	450	23
Трошкови отпремнина	8.377	7,234
Трошкови превоза на посао и са посла	15.721	9,581
Јубиларне награде	127	270
Путни трошкови и дневнице	4.823	2,406
Остали лични расходи	4.408	3,565
	<u>473.267</u>	<u>471,544</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

11. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.-корек.
Трошкови амортизације	15.014	18,505
Трошкови дугорочних резервисања	1.692	1,983
Корекција у 2008.		14,574
	16.706	35,062

12. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Трошкови транспортних услуга	4.752	5,856
ПТТ услуге	4.222	3,816
Трошкови одржавања и оправки	3.582	2,633
Трошкови закупнина	2.091	1,255
Трошкови сајмова	892	381
Трошкови рекламе и пропаганде	400	479
Трошкови комуналних услуга	4.294	3,854
Остале производне услуге	116	167
Здравствене услуге	1.960	1,426
Трошкови стручног образовања	323	931
Трошкови извоза	8.715	11,653
Трошкови културних и спортских манифестација	479	271
Трошкови физичког обезбеђења фабрике	8.727	6,130
Услуге стручне експертизе из области менаџмента	-	2,462
Остале непроизводне услуге	14.047	15,169
Трошкови репрезентације	5.969	3,616
Премије осигурања	3.160	1,635
Трошкови платног промета	668	795
Трошкови пореза и доприноса	758	1,184
Стипендије и кредити студентима и ученицима	100	123
Трош. заједничких функција у оквиру матичног предузећа	45.765	26,933
Остали пословни расходи	3.606	2,863
	114.626	93,632

13. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

	У хиљадама динара За годину која се завршава 31. децембра	
	2008.	2007.
Финансијски приходи		
Приходи од камата	319	228
Позитивне курсне разлике	19.391	7,413
	19.710	7,641
Финансијски расходи		
Расходи од камата	(26.967)	(32,834)
Негативне курсне разлике	(49.387)	(11,201)
	(76.354)	(44,035)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

14. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2008.	2007.
Добици од продаје материјала	82	74
Приходи од усклађивања вредности залиха	5.491	-
Приходи од смањења обавеза	417.468	7.402
Остали приходи	1.536	1.142
	<u>424.577</u>	<u>8.618</u>

15. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	За годину која се завршава	
	31. децембра	
	2008.	2007.
Губици по основу расхоровања и отписа основних средстава	5	32
Мањкови материјала	50	19
Исправка вредности потраживања	422	1.237
Исправка вредности залиха	-	256
Остало	1.761	381
Расход матер. и ситног инвентара	2.774	
	<u>5.012</u>	<u>1.925</u>

16. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

а) Компоненте пореза на добитак

	У хиљадама динара	
	2008.	
	2007.	
	2008.	2007.
Текући порез	1.020	-
Одложени порески приходи	-	355
Одложени порески расходи	2.316	
	<u>3.336</u>	<u>355</u>

б) Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања пре опорезивања и прописане пореске стопе

	У хиљадама динара	
	2008.	
	2007.	
	2008.	2007.
Добитак пре опорезивања		37.991
Порез на добитак обрачунат по стопи од 10%		(3.799)
Порески ефекти расхода који се не признају у пореском билансу		(444)
Непризнати порески губици		907
Порез на добитак		<u>(3.336)</u>

в) Компоненте одложених пореских средстава/обавеза

Одложене пореске обавезе на дан 31. децембра 2008. године у износу од 1.449 хиљада динара се односе на привремене разлике између основице по којој се основна средства и нематеријална улагања признају у пореском билансу и износа по којима су та средства исказана у финансијским извештајима Предузећа.

	У хиљадама динара	
	2008.	
	2007.	
	2008.	2007.
Пореска средства		866
Пореске обавезе	<u>1.449</u>	

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

г) Проме не на одложеним пореским средствима :

	У хиљадама динара 2008.
Стање на дан 1. јануара	866
Додатна разлика између пореске и рачуноводствене амортизације	2.315
Остало	
Стање на дан 31. децембра	1.449

На дан 31. децембра 2008. године Предузеће је користило одложена пореска средства по основу улагања у основна средства у укупном износу од 1,020 хиљада динара, а остатак пореског кредита по основу улагања у основна средства преноси се на будуће периоде.

Година Настанка	Година истека	У хиљадама динара	
		Порески Кредити	
- 2003	2013		1,253
- 2004	2014		1,011
- 2005	2015		662
- 2006	2016		2,558
- 2007	2017		1,659
- 2008	2018		62.842
			69,985

17. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	У хиљадама динара				
	Грађевински објекти	Опрема	Основна средства у припреми	Укупно основна средства	Нематеријална улагања
Набавна вредност					
Стање 1. јануара 2008. године	34,220	141,336	3,787	179,343	10,190
Преноси	143,232	196,729	(344,469)	(4,508)	4,508
Набавке	643,440	-	395,164	1,038,604	32,033
Остало		(42)		(42)	-
Стање 31. децембра 2008. године	820,892	338,023	54,482	1,213,397	46,731
Исправка вредности					
Стање 1. јануара 2008. године	4,255	68,512	-	72,767	577
Амортизација	3,113	11,735	-	14,848	166
Остало	-	(36)	-	(36)	-
Стање 31. децембра 2008. године	7,368	80,211	-	87,579	743
Садашња вредност					
- 31. децембра 2008. године	813,524	257,812	54,482	1,125,818	45,988
- 1. јануар 2008. године	29,965	72,824	3,787	106,576	9,613

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

На непокретним стварима садашње вредности на дан 31. децембра 2007. године од 29,887 хиљаде динара, које су пренете као удео Тигра А.Д., Пирот (“Оснивача”) у Предузеће, постоји укњижена хипотека првог реда у корист Alpha Bank А.Д., Београд (претходни назив Јубанка А.Д., Београд), као гаранција потраживања од оснивача за уредну отплату рефинансираних иностраних кредита. На основу нових уговора о репрограмирању и отпису главнице и камате потписаним са Alpha Bank А.Д., Београд 6. октобра 2004. године, неотплаћени дуг оснивача по тим кредитима, на дан 31. децембра 2007. године, износи USD 1,365,525 и EUR 1,841,416 (односно, укупно 220,600 хиљаде динара).

18. ЗАЛИХЕ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Материјал и сировине	99.214	81,896
Резервни делови	10.621	9,946
Недовршена производња	35.726	41,744
Готови производи	321.554	386,091
Дати аванси	4.615	849
	<u>472.642</u>	<u>520,526</u>
Минус: Исправка вредности залиха		(256)
	<u>471.730</u>	<u>520,270</u>

19. ПОТРАЖИВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Потраживања од купаца:		
- повезана лица	288.466	142,471
- остала повезана правна лица	51.041	9,182
- у земљи	3.728	53,354
- у иностранству	38.581	37,778
Потраживања од запослених	12	25
Остала потраживања	198	37
	<u>382.026</u>	<u>242,847</u>
Минус: Исправка вредности потраживања	(2.426)	(3,400)
	<u>379.600</u>	<u>239,447</u>

Процент усаглашености са купцима – повезана правна лица је 100%, а са купцима у земљи 56% на дан 31.12.2008. године

20. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Текући рачуни:		
- у динарима	7.937	3,241
- у страниј валути	23.837	20,872
Благајна	59	135
	<u>31.833</u>	<u>24,248</u>

21. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Порез на додату вредност	26.267	5,475
Активна временска разграничења	12.918	1,526
	<u>39.185</u>	<u>7,001</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

22. ПРОМЕНЕ НА ИСПРАВКАМА ВРЕДНОСТИ

	У хиљадама динара		
	Залихе	Потраживања	Укупно
Стање на почетку године		3.400	3,400
Исправке на терет биланса успеха	2.774	422	3,196
Наплата потраживања		-	-
Отписи		(1.396)	(1.396)
Стање на крају године	<u>2.774</u>	<u>2.426</u>	<u>5,200</u>

23. УДЕЛИ

Основни капитал Предузећа састоји се од удела у новцу и удела у стварима извршеним 100% од стране оснивача Тигра А.Д., Пирот.

Удели у новцу у износу од EUR 211,098.29 и удели у стварима у износу од EUR 1,956,358.31 регистровани су у Агенцији за привредне регистре Републике Србије дана 7. јула 2005. године (бр. регистрације 2472).

У 2008. години дошло је до повећања удела у стварима (неновчани капитал) од стране оснивача - матичног предузећа у износу од 7.709.232 ЕУР-а. Ова промена у капиталу Предузећа регистрована је у Агенцији за привредне регистре Републике Србије дана 25.септембра 2008.

24. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Дугорочна резервисања, која на дан 31. децембра 2008. године износе 34,777 хиљада динара потпуности се односе на дугорочна резервисања за накнаде запосленима по основу законских отпремнина за одлазак у пензију.

Претпоставке коришћене у процени актуара су следеће:

	2008.
Номинална дисконтна стопа	12%
Оčekивана стопа номиналног раста зарада	2%

Кретања на дугорочним резервисањима за накнаде запосленима су била следећа:

	У хиљадама динара	
	2008.	2007.-кориг.
Стање на дан 1. јануара	38.577	22,019
Издвајања у току године за текућу годину	1.692	1,983
Корекција у 2008.		14.575
Укидање резервисања у 2008. год.	(5.492)	
Стање на дан 31. децембра	<u>34.777</u>	<u>38,577</u>

25. ДУГОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

Кредитор	Каматна Стопа	У хиљадама динара	
		31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
<i>Девизни кредити:</i>			
	6 М EURIBOR +		
ДЕГ Немачка	2.875%	443.005	
		<u>443.005</u>	-

Исказане обавезе по основу дугорочног кредита доспевају на плаћање 15. марта 20016. године. Грејс период је 4 године односно до 2012. године а плаћање рате и камате је полугодишње.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

26. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

Краткорочни кредити у земљи

<u>Кредитор</u>	<u>Каматна Стопа</u>	У хиљадама динара	
		31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
<i>Кредити са валутном клаузулом:</i>			
UniCredit Bank Србија А.Д., Београд	1 М EURIBOR + 3,9%	132.902	120,079
<i>Кредити у динарима:</i>			
Banca Intesa А.Д., Београд	17.43% годишње	25.000	23,771
		157.902	143,850
<i>Позајмице по текућем рачуну:</i>			
UniCredit Bank Србија А.Д., Београд	једномесечни BELIBOR + 1% годишње	-	4,124
		-	4,124
		157.902	147,974

Исказане обавезе по основу краткорочних кредита на дан 31. децембар 2008. године у износу од 132,902 хиљада динара, односно 25,000 хиљада динара доспевају на плаћање 25. августа, односно 20. новембра 2009. године. Инструменти обезбеђења отплате наведених кредита и позајмица су јемства матичне компаније Тигар А.Д., Пирот.

27. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Обавезе према добављачима:		
- повезана лица	505.784	481,646
- остала повезана лица	33.155	
- у земљи	28.610	15,783
- у иностранству	15.356	8,926
Примљени аванси	263	1,441
Остале обав.према повез.лицима-позајмице, Мат. предуз.	-	97,655
Остале обавезе из пословања	-	3,818
	583.168	609,269

Процент усаглашености са добављачима – повезана правна лица је 100%, а са добављачима у земљи је 74%.

28. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Обавезе за нето зараде	27.615	26,931
Обавезе за порезе и доприносе на зараде	16.253	16,086
Обрачунате камате	2.825	338
Обавезе према запосленима	1.546	883
Остали укалкулисани трошкови	7.578	2,718
Остала пасивна временска разграничења	500	5
	56.317	46,961

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

29. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

	У хиљадама динара	
	2008.	2007.
Потраживања		
Купци у земљи и иностранству	339.506	151,653
	<u>339.506</u>	<u>151,653</u>
Обавезе		
Добављачи	538.939	481,646
Остале обавезе - позајмице	/	97,655
	<u>538.939</u>	<u>579,301</u>
Обавезе, нето	<u>199.433</u>	<u>427,648</u>
		У хиљадама динара
		<u>2008</u>
Приходи		
Приходи од продаје производа и услуга		421,849
		<u>421,849</u>
Расходи		
Трошкови закупнина		88
Трошкови производних услуга		37,721
Нематеријални трошкови		51,466
Расходи камата		6,321
Трошкови одржавања		6.750
Остали		31
		<u>125.717</u>
Нето приход		<u>296.132</u>

30. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

- а) Предузеће води одређени број судских спорова за које на основу анализе расположиве правне документације и информација добијених од стручних служби и правних саветника, руководство Предузећа верује да ће бити решени у корист Предузећа и, у складу са тим, није извршено додатно резервисање за ризике по том основу у финансијским извештајима за 2008. годину.
- в) Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Предузећа могу се разликовати од тумачења руководства Предузећа. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Предузећу може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. То практично значи да пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

31. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ И ЦИЉЕВИ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА

Управљање ризиком капитала

Не постоји формални оквир за управљање ризиком капитала Предузећа. Руководство Предузећа разматра капитални ризик, на основама ублажавања ризика и уверења да ће Предузеће бити у могућности да одржи принцип сталности пословања, истовремено максимизирајући повећање профита власника, преко оптимизације дуга и капитала. Структура капитала Предузећа састоји се од дуговања, укључујући дугорочне кредите образложене у напмени 25, осталих дугорочних обавеза, готовине и готовинских еквивалената и капитала који се приписује власницима, а који укључује уделе, остали капитал, резерве као и нераспоређени добитак. На основу тог прегледа Предузеће уравниотржава структуру капитала преко исплате дивиденди, нових дугорочних инвестиција као и узимања нових кредита или откупа постојећих.

Лица која контролишу финансије на нивоу Предузећа врше преглед структуре капитала на годишњем нивоу. Као део тог прегледа, руководство Предузећа разматра цену капитала и ризик повезан са врсотм капитал.

Показатељи задужености Предузећа са стањем на крају године били су следећи:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Задуженост а)	600.907	147.974
Готовина и готовински еквиваленти	31.833	24.248
Нето задуженост	569.074	123.726
Капитал б)	817.610	66.334
Радио укупног дуговања према капиталу	0,69	1,87

а) Дуговање се односи на дугорочне кредите и остале финансијске обавезе.

б) Капитал укључује уделе, остали капитал, резерве као и акумулирани добитак.

Значајне рачуноводствене политике у вези са финансијским инструментима

Детаљи значајних рачуноводствених политика, као и критеријуми и основе за признавање прихода и расхода за све врсте финансијских средстава и обавеза обелодањени су у напмени 3 ових финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

Категорије финансијских инструмената

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Финансијска средства		
Дугорочни финансијски пласмани		
Потраживања од купаца	379.389	239.385
Остала потраживања	284	1.156
Готовина и готовински еквиваленти	31.833	24.248
	<u>411.506</u>	<u>264.789</u>
Финансијске обавезе		
Дугорочни кредити	443.005	-
Краткорочни кредити	157.902	147.974
Обавезе из пословања	587.539	610.491
Текућа доспећа дугорочних кредита		
	<u>1.188.446</u>	<u>758.465</u>

Основни финансијски инструменти Предузећа су готовина и готовински еквиваленти, потраживања, финансијски пласмани који настају директно из пословања Предузећа, као и дугорочни зајмови, обавезе према добављачима и остале обавезе чија је основна намена финансирање текућег пословања Предузећа. У нормалним условима пословања Предузеће је изложено ниже наведеним ризицима.

Циљеви управљања финансијским ризицима

Финансијски ризици укључују тржишни ризик (девизни и каматни), кредитни ризик, и ризик ликвидности. Финансијски ризици се сагледавају на временској основи и преваходно се избегавају смањењем изложености Предузећа овим ризицима. Предузеће не користи никакве финансијске инструменте како би избегло утицај финансијских ризика на пословање из разлога што такви инструменти нису у широкој употреби, нити постоји организовано тржиште таквих инструмената у Републици Србији.

Тржишни ризик

У свом пословању Предузеће је изложено финансијским ризицима од промена курсева страних валута и промена каматних стопа.

Изложеност тржишном ризику се сагледава преко анализе сензитивности. Није било значајнијих промена у изложености Предузећа тржишном ризику, нити у начину на који Предузеће управља или мери тај ризик.

Девизни ризик

Предузеће је изложено девизном ризику првенствено преко готовине и готовинских еквивалената, потраживања од купаца, дугорочних кредита и обавеза према добављачима који су деноминирани у страниој валути. Предузеће не користи посебне финансијске инструменте као заштиту од ризика, обзиром да у Републици Србији такви инструменти нису уобичајени.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2008. године приказана је у табели која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраж. од купаца	164.426		164.426
Доспела, исправљена потраж.од купаца		(2.426)	(2.426)
Доспела,неисправљена потраж.од купаца	217.389		217.389
	381.815	(2.426)	379.389

Структура потраживања од купаца на дан 31. децембра 2007. године приказана је у табели која следи:

	У хиљадама динара		
	Бруто изложеност	Исправка вредности	Нето изложеност
Недоспела потраживања од купаца	150.419		150.419
Доспела, исправљена потраж.од купаца		(3.400)	(3.400)
Доспела, неисправљена потраж.од купаца	92.366		92.366
	242.785	(3.400)	239.385

Недоспела потраживања од купаца

Недоспела потраживања исказана на дан 31. децембра 2008. године у износу од 164.426 хиљаду динара (31. децембар 2007. године:150.419 хиљада динара) највећим делом се односе на потраживања од купаца по основу продаје готових производа. Ова потраживања доспевају углавном у року од 60 дана након датума фактуре, у зависности од уговорених рокова плаћања. Просечно време наплате потраживања у 2008. години износи 132 дана (2007. године: 52 дана).

Доспела, неисправљена потраживања од купаца

Предузеће није обезвредило доспела потраживања исказана на дан 31. децембра 2008. године у износу од 217.389 хиљада динара (31. децембар 2007. године: 92.366 хиљада динара) обзиром да није утврђена промена у кредитној способности комитената, као и да се та потраживања углавном односе на потраживања од продаје готових производа, те да руководство Предузећа сматра да ће укупна садашња вредност ових потраживања бити наплаћена.

Управљање обавезама према добављачима

Обавезе према добављачима на дан 31. децембра 2008. године исказане су у износу од 587.539 хиљаде динара (31. децембра 2007. године: 610.491 хиљаде. Добављачи не зарачунавају затезну камату на доспеле обавезе, при чему Предузеће доспеле обавезе према добављачима, сагласно политици управљања финансијским ризицима, измирују у уговореном року. Просечно време измирења обавеза према добављачима у периоду 2008. године износи 356 дана (у току 2007. године 213 дана).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

Књиговодствена вредност финансијских средстава и обавеза на крају посматраног периода дата је у следећем прегледу:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Финансијска средства		
<i>Некаматносна</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	379.389	239.385
Потраживања од купаца	284	1.156
Остала потраживања	31.833	24.248
Готовина и готовински еквиваленти		
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Дугорочни финансијски пласмани	-	-
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Готовина и готовински еквиваленти	-	-
	411.506	264.789
Финансијске обавезе		
<i>Некаматносне</i>		
Обавезе према добављачима	587.539	610.491
<i>Фиксна каматна стопа</i>		
Краткорочни кредити	25.000	143.850
Текућа доспећа дугорочних кредита		
<i>Варијабилна каматна стопа</i>		
Дугорочни кредити	443.005	-
Краткорочни кредити	132.902	4.124
Текућа доспећа дугорочних кредита		
	1.188.446	758.465

Кредитни ризик

Управљање потраживањима од купаца

Предузеће је изложено кредитном ризику који представља ризик да дужници неће бити у могућности да дуговања према Предузећу измире у потпуности и на време, што би имало за резултат финансијски губитак за Предузеће. Изложеност Предузећа овом ризику ограничена је на износ потраживања од купаца на дан биланса. Потраживања од купаца састоје се од великог броја комитентата, од којих се највећи део односи на повезана правна лица.

Најзначајнији купци представљени су у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
Бернер Финска	29.814	-
Хантер УК	28.615	
Бејзик Италија	-	16.681

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

31. децембар 2008. године

Стабилност економског окружења у којем Предузеће послује, у великој мери зависи од мера Владе Републике Србије у привреди, укључујући и успостављање одговарајућег правног и законодавног оквира.

Књиговодствена вредност монетарних средстава и обавеза исказаних у страниј валути на датум извештавања у Предузећу биле су следеће:

	Средства		У хиљадама динара Обавезе	
	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.	31. децембар 2008.	31. децембар 2007.
	EUR	1.281	857	113.494
USD				
	1.281	857	113.494	67.929

Предузеће је осетљиво на промене девизног курса евра (EUR). Следећа табела представља детаље анализе осетљивости Предузећа на пораст и смањење од 10% курса динара у односу на дату страну валуту. Стопа осетљивости од 10% се користи при интерном приказивању девизног ризика и представља процену руководства разумно очекиваних промена у курсевима страних валута. Анализа осетљивости укључује само ненамирена потраживања и обавезе исказане у страниј валути и усклађује њихово превођење на крају периода за промену од 10% у курсевима страних валута. Позитиван број из табеле указује да повећање резултата текућег периода у случајевима када динар јача у односу на валуту о којој се ради. У случају слабења динара од 10% у односу на дату страну валуту, утицај на резултат текућег периода био би супротан оном исказаном у претходном случају.

	31. децембар 2008.				У хиљадама динара 31. децембар 2007.				
	EUR утицај		USD утицај		EUR утицај		USD утицај		
	+10%	-10%	+10%	-10%	+10%	-10%	+10%	-10%	
Добитак/губитак (34.532)		.532				(3.545)	3.545		
Остале резерве	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Осетљивост Предузећа на промене у страним валутама повећала се у текућем периоду, углавном на основу ефеката номиналног пораста обавеза исказаних у еврима које се највећим делом односи на повећање дугорочних кредита (напомена 25).

Ризик од промене каматних стопа

Предузеће је изложено ризику од промене каматних стопа на средства и обавезе код којих је каматна стопа варијабилна. Овај ризик зависи од финансијског тржишта те Предузеће нема на располагању инструменте којим би ублажило његов утицај.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2008. године

31. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примењени за прерачун девизних позиција биланса стања у динаре, за поједине главне валуте су били следећи:

	<u>2008.</u>	<u>2007.</u>
USD	62,9000	53.7267
EUR	88,6010	79.2362
GBP	90,8635	107.3080
CHF	59,4040	47.8422

ZAKONSKI ZASTUPNIK

[Handwritten signature]